

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมสังคม

วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

เลขที่ 52/437 หมู่บ้านเมืองเอก ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

การสร้างความร่วมมือเพื่อบูรณาการงานสวัสดิการสังคมต่อ “สมาชิกร่วมองค์กร”

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความเป็นมา

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ปัจจุบัน (30 มิถุนายน พ.ศ. 2563) มีสมาชิก 1,859 คน มีเงินกองทุนสะสม 5,687,822.40 บาท จัดบริการสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ที่อยู่อาศัย สุขภาพ/ภัยพิบัติ สนับสนุนชุมชน และการบริหารจัดการ โดยมีรายการต่าง ๆ 13 ประเภท ได้แก่ สวัสดิการคลอดบุตร, สวัสดิการเจ็บป่วย, สวัสดิการเสียชีวิต, สวัสดิการผู้สูงอายุ, สวัสดิการการศึกษา, สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส, สวัสดิการพัฒนาอาชีพ, สวัสดิการประเพณีวัฒนธรรม, สวัสดิการสาธารณประโยชน์, สวัสดิการภัยพิบัติ, สวัสดิการที่อยู่อาศัย, สวัสดิการคนทำงาน, และสวัสดิการฝากเงินออมครบ 5 ปี

ประเด็นปัญหาที่กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง ได้นำมาพิจารณาร่วมในการจัดการสวัสดิการ คือ ประชากรส่วนใหญ่ (และสมาชิกของกองทุนฯ) มีอาชีพค้าขายและรับจ้างทั่วไป มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง ไม่สามารถเข้าถึงระบบสวัสดิการของรัฐ และหลักประกันอื่น ๆ ได้ครบถ้วน ประกอบกับในพื้นที่ของเทศบาลตำบลฉวาง มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านวังม่วง เพื่อจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกได้ อีกส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถจัดสวัสดิการได้ครอบคลุมให้กับประชากรในชุมชนได้ครบถ้วน จึงพัฒนางานร่วมกันเป็นความร่วมมือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านวังม่วง เพื่อให้กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง ขยายงานบริการให้กว้างออกไป

กิจกรรม

1. การพัฒนาระบบประสิทธิภาพการทำงาน

การบริหารงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง มุ่งเน้นการยึดหลักธรรมาภิบาล มีการบริหารโปร่งใส ตรวจสอบได้ เปิดเผยต่อสาธารณะ มีช่องทางรับฟังความเห็น มีการจัดทำรายรับ-รายจ่าย การจ่ายสวัสดิการแต่ละประเภท เงินคงเหลือของกองทุน แสดงเอกสาร รายงาน และกราฟข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงระบบบัญชีของกองทุน เพื่อสร้างความเชื่อถือให้มิต่อระบบการทำงานขององค์กรชุมชน รวมทั้งเพิ่มกำลังคนจากคนรุ่นใหม่เข้าไปสานต่อการทำงาน

2. การพัฒนาสร้างความร่วมมือเพื่อระดมรายได้ ทรัพยากร และการบริการสวัสดิการ

การขยายความร่วมมือเพื่อสร้างรายได้ และเป็นทุนสมทบให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลฉวาง (เพิ่มเติมจากการออมวันละบาทของสมาชิก) ประกอบไปด้วย

(1) ปี พ.ศ. 2554 ได้รับสมทบจากเทศบาลตำบลฉวาง จำนวน 63,145 บาท และได้รับการสนับสนุนเป็นงบประมาณสมทบจากเทศบาลตำบลฉวาง ทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ปีละ 100,000 บาท จนถึงปัจจุบัน (2562) มีงบประมาณสมทบรวม 663,145 บาท

(2) ปี พ.ศ.2556 ได้รับการสมทบจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) รอบที่ 5 เป็นเงิน 1,219,831 บาท

(3) ปี พ.ศ. 2559 ได้สร้างความร่วมมือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านวังม่วง เพื่อรับผิดชอบดูแลสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่เป็นสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีจำนวน 520 ราย โดยกลุ่มออมทรัพย์ฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบในเงินออมวันละบาทของสมาชิกจำนวนนี้ (เป็นความร่วมมือ เรื่องที่ 1) ในกรณีที่มีการจัดสวัสดิการด้านเจ็บป่วยของสมาชิกจำนวนนี้ กลุ่มออมทรัพย์ฯ ก็ยังจะร่วมรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสวัสดิการเพื่อการนั้น 50 % ของวงเงินที่กองทุนสวัสดิการต้องรับผิดชอบ (เป็นความร่วมมือ เรื่องที่ 2) ซึ่งนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน กลุ่มออมทรัพย์ได้ร่วมจ่ายเงินเพื่อการดังกล่าวสำหรับสมาชิกและผู้รับบริการ เป็นเงิน 43,870 บาท

(4) ปี พ.ศ. 2560 ได้รับการสมทบจาก “กองทุนส่งเสริมการจัดการสวัสดิการสังคม” เป็นเงิน 106,500 บาท

(5) นอกจากตัวเงินที่สมทบจาก 4 รายการข้างต้น ในปี พ.ศ 2559 ได้รับอนุเคราะห์จากวัดวังม่วง ให้ใช้อาคารอเนกประสงค์ เป็นที่ทำงาน

ผลสำเร็จ

ความสำเร็จจากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวาง เป็นทุนสำคัญในการระดมการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งในท้องถิ่นและส่วนกลาง ประสบความสำเร็จทั้งการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พอช. และกองทุนส่งเสริมการจัดการสวัสดิการสังคม รวมทั้งการสนับสนุนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านวังม่วง (ในความร่วมมือทั้ง 2 เรื่อง) และการได้รับการอนุเคราะห์ให้ใช้สถานที่ของวัดเป็นที่ทำการของกองทุนฯ

ความใหม่-ความสามารถ

การสร้างความร่วมมือระหว่างกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวางกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดสวัสดิการต่อผู้ที่เป็นสมาชิกร่วมของทั้ง 2 องค์กร เป็นการริเริ่มสร้างสรรค์หรือเป็นนวัตกรรมสังคมด้านการบูรณาการกลไกการทำงานขององค์กรชุมชนด้วยกัน โดยความร่วมมือเรื่องหนึ่ง เป็นการแสดงความรับผิดชอบของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่มีต่อสมาชิก (ของเขา) แต่กองทุนสวัสดิการฯ ก็ได้รับประโยชน์ในเชิงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการนำส่งเงินออมของสมาชิกจำนวน 520 ราย ที่เป็นไปโดยพร้อมเพรียง ในขณะที่การร่วมจ่ายค่าบริการสวัสดิการ 50% โดยความร่วมมือเรื่องที่สอง จะเท่ากับว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ร่วมสมทบเพื่อการบริหารของกองทุนสวัสดิการ (เพียงแต่ x ตามจำนวนสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์)

ผลต่อการเปลี่ยนแปลง

การบูรณาการการทำงานเพื่อร่วมรับผิดชอบต่อสมาชิกที่เป็นสมาชิกร่วมของทั้ง 2 องค์กร ระหว่างกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลฉวางกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านวังม่วงข้างต้น เป็นกรณีที่สะท้อนถึงการรับผิดชอบร่วมขององค์กรชุมชน ลดความซ้ำซ้อน และร่วมสร้างประสิทธิภาพการทำงานในพื้นที่ระดับชุมชนร่วมกัน ถือได้ว่าหากกลุ่มออมทรัพย์ฯ ไม่รวมมือกับกองทุนสวัสดิการ ก็จะต้องไปจัดให้มีบริการสวัสดิการขึ้นอีกกองหนึ่ง จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้ง 100% ในกรณีที่มีการกำหนดอัตราค่าบริการเท่ากัน แต่เมื่อร่วมมือกัน ก็จ่ายเพียง 50 % ย่อมจะทำให้กลุ่มออมทรัพย์ฯ นำเงินที่ประหยัดไปนั้น ไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นที่มีประโยชน์ต่อสมาชิกได้มากขึ้นกว่าเดิม กรณีของกองทุนสวัสดิการก็จะประหยัดค่าใช้จ่ายลงและสามารถนำเงินส่วนที่เหลือไปบริการต่อสมาชิกรายอื่น/และเรื่องอื่น

.....

สำนักประสานเครือข่ายสวัสดิการชุมชน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
ตุลาคม 2563